

raad, Rammerraad o. s. v. (Maadvig: Embedsbrang!). Det er vist, at der er enkelte Embeder, hvormed der er forbunden en Rang; men der er ingen Tvivl om, at naar en Embedsmand, der bliver tillagt en Orden eller Titel, vil sige til Hans Majestæt: Jeg beder mig allerunderdanigst fritaget derfor, jeg har ikke Raad, dertil, saa vil Hans Majestæt ikke tage en saadan Numodning ilde op. Dette Punkt forekommer mig meget betegnende for den hele Betragtning af Embedsmændenes Stilling, ligesoverfor den øvrige Befolkning. Om Gagesatserne selv kan det jo ikke her hjælpe at tale; thi Grundene for og imod ville vel her omtrent synes at opveie hinanden. Det kommer an paa det Skøn, som man gjør om Livets Fornødenheder, paa de Forhold, hvorunder man lever, paa Egnen o. s. v. Jeg vil stemme for Forslaget, som det er kommet fra Folkethinget.

Drejer: Jeg skal ligesom den sidste ærede Taler ikke gaae ind paa at undersøge, hvad der kan anses at høre til et anstændigt eller fornødent Udkomme. Jeg skal heller ikke indlade mig paa at afgjøre, om Embedsstanden hertilands i det Hele taget er godt lønnet eller ikke. Jeg troer ikke, at der kommer Synderligt ud af saadan almindelig Dmtale af slige Spørgsmaal. Hvad jeg derimod skal erklære for at være min bestemte Overbeviisning, er, at hvad Mening man end har om, hvad der behøves for passende at aflægge Embeder i Almindelighed, eller visse Embeder i Særdeleshed, saa er det for de Embeder, hvorom her er Tale, af en ganske overordentlig Vigtighed, at de Mænd, der betroes samme, have et nogenlunde sorgfrit Udkomme, og det ikke saa meget for vedkommende Embedsmænds egen Skyld, som for Befolkningens, navnlig den mindre heldigt stillede Deels Skyld. De Embeder, hvorom her er Tale, ere saadanne, hvis Indhavere skulle sifte Net mellem Mand og Mand. Ere nu de Vedkommende saaledes stillede, at de — foruden de andre Fristelser, der kunne være til at benytte Leiligheden til at gjøre sig Fordeel — have at kæmpe med den vistnok i mange Tilfælde altfor stærke Fristelse, som Næringsforger frembyde, veed jeg ikke, med hvilken Fortrøstning navnlig den simple, den ved

egen Indsigt og Kraft mindre besyttede Mand kan see hen til dem og betragte Afgjørelsen af foresaldende Retsager. I Mellemværende med mere Formuende og Indflydelsesrige vil en saadan Mand være udsat for, paa Grund af Embedsmændens økonomiske Vilkaar, at komme i en skjæv og for sin Net uhelvig Stilling. Maa skee vil man indvende herimod, at man har Exempler paa, at den Rige ligesaa vel som den Uformuende er egennyttig, og at det ikke er tilstrækkeligt, at man har selv 10,000 Rd. at leve af, naar man bruger 12,000 Rd. Dette afgjør imidlertid ikke Noget i nærværende Tilfælde. Det er vel rigtigt, at en vis Formue ikke er absolut betryggende, men hvad jeg lægger Vægt paa, er, at Vedkommende er saaledes aflagt, at det kan staa klart for den almindelige Mening, at naar han gjør sig ulovlig Fordeel, da er det en lumpen Sag, Noget, man ikke kan have Medlidenshed med, og ikke bære over med; thi er vedkommende Embedsmand saaledes aflagt, at det for den almindelige Bevidsthed staaer klart, at han kan og bør slaae sig igjennem uden at gjøre sig ulovlig Fordeel, vil det, naar han begaaer nogen Overtrædelse i saa Henseende, blive stemplet paa en saadan Maade, at deri vil ligge en betydelig Garanti. Er han derimod saaledes stillede, at Fleertallet i paakommende Tilfælde medlidende trækker paa Skulderen og i det Høieste siger: Den Mand skal ogsaa leve, komme vi ind paa den slagne Vej til at forsøge paa at indvirke ved Gaver og slige extraordinaire Tilflugt. Det er ikke saa overordentlig længe siden, at det var en meget almindelig Skik, at Embedsmænd i den Stilling, hvorom her er Tale, modtog som Noget, der var i sin Orden, Gaver eller Paaskjønnelser, naar Folk havde Noget at forhandle med dem om. Denne Skik er, Gud skee Lov, forbunden, og det vilde være sørgeligt, om vi nu skulde træffe saadanne Foranstaltninger, der kaldte den ilde igjen. Jeg kan saaledes paa ingen Maade være enig i, at der har været tilstrækkelig Føie til at nedsette Gagesatserne i det foreliggende Lovforslag. Jeg skal ikke bestemt sige, om alle disse Sætser, saaledes som de oprindeligt vare foreslaaede af Regjeringen og nu igjen af Udvalget, ere saadanne, at der ikke i en eller anden Henseende kunde være